

روش‌های پرداخت
در خرید راهبردی نظام سلامت
(کشورهای با درآمد متوسط به بالا)

مؤلفین:

سید حسین موسوی

دکتری سلامت در حوادث و فوریت‌ها

علیرضا جباری

دکتری مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

مرضیه هادیان

دکتری مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

امید محمد نژاد

عنوان و نام پدیدآور :	روش‌های پرداخت در خرید راهبردی نظام سلامت (کشورهای با درآمد متوسط به بالا)/ مؤلفین سیدحسین موسوی... و دیگران.
مشخصات نشر :	بوشهر: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر، انتشارات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری :	۲۶۵ص: مصور.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۵۰۳۲-۹۴-۹
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
یادداشت :	مؤلفین سیدحسین موسوی، مرضیه هادیان، علیرضا جباری، امید محمدنژاد.
موضوع :	پزشکی -- خدمات -- امور مالی
موضوع :	Medical care -- Finance
موضوع :	بهداشت همگانی -- امور مالی
موضوع :	Public health -- Finance
موضوع :	سلامت‌پروری -- امور مالی
موضوع :	-- FinanceHealth promotion
موضوع :	سیاست پزشکی -- جنبه‌های اقتصادی
موضوع :	Medical policy -- Economic aspects
شناسه افزوده :	موسوی، سیدحسین، ۱۳۶۱ بهمن -
شناسه افزوده :	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر. انتشارات
رده بندی کنگره :	RA۷۱۰/۵
رده بندی دیویی :	۳۳۸/۳۴۴۲۱
شماره کتابشناسی ملی :	۵۷۵۰۵۰۴

روش‌های پرداخت در خرید راهبردی نظام سلامت

(کشورهای با درآمد متوسط به بالا)

مؤلفین: سیدحسین موسوی، علیرضا جباری، مرضیه هادیان و امید محمدنژاد

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۸

ویراستار و صفحه‌آرا: دارا جوکار

ناشر: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

چاپ: چاپ دیجیتال دیبا

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

بوشهر، خیابان معلم، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

فهرست مطالب

بخش اول: کلیات ۳

فصل اول: مقدمه ۵

فصل دوم: تقسیم‌بندی نظام‌های سلامت ۱۳

دسته‌بندی بر اساس نظام‌های پرداخت و تأمین مالی ۱۴

۱- مدل پرداخت مستقیم ۱۴

۲- مدل بازپرداخت بیمه اختیاری ۱۶

۳- مدل بازپرداخت بخش عمومی ۱۷

۴- مدل قراردادی بیمه اختیاری ۱۸

۵- مدل قراردادی عمومی ۱۸

۶- مدل انحصاری بیمه اختیاری ۱۹

۷- مدل انحصاری بخش عمومی ۲۰

فصل سوم: خرید خدمت ۲۳

خرید منفعل خدمات سلامت ۲۴

خرید راهبردی خدمات سلامت ۲۷

۱- / از چه کسی بخریم؟ ۳۲

۲- چه بخریم؟ ۳۳

۳- از چه کسی بخریم؟ ۳۴

۴- چگونه بپردازیم؟ ۳۵

۵- با چه قیمتی؟ ۳۸

بخش دوم: نظام سلامت کشورهای منتخب ۴۱

فصل چهارم: نظام سلامت کشور ترکیه ۴۳

سازمان‌دهی ۴۵

تأمین مالی ۴۶

ارائه خدمات ۴۹

اصلاحات و چالش‌های آتی ۵۳

مرور کلی سازمانی ۵۴

وزارت بهداشت ۵۹

سازمان تأمین اجتماعی ۶۲

سایر ذی‌نفعان ۶۳

فرایند تدوین سیاست ۶۸

تأمین مالی ۶۸

پوشش جمعیت و پایه حق و حقوق ۷۱

طرح بیمه سلامت همگانی ۷۲

طرح کارت سبز ۷۵

جمعیت تحت پوشش بیمه سلامت ۷۶

تعریف مزایا ۷۷

فهرست مطالب

۸۴.....	جمع‌آوری عواید / منابع بودجه.....
۸۹.....	منابع اجباری تأمین مالی.....
۹۰.....	بیمه سلامت اختیاری.....
۹۲.....	پرداخت‌های مستقیم از جیب.....
۹۳.....	تسهیم هزینه.....
۹۷.....	پرداخت‌های غیررسمی.....
۱۰۰.....	نظام‌های سلامت موازی.....
۱۰۰.....	منابع خارجی بودجه.....
۱۰۱.....	سایر منابع تأمین مالی.....
۱۰۱.....	تأمین مالی مراقبت‌های سلامت روان.....
۱۰۲.....	تأمین مالی مراقبت بلندمدت.....
۱۰۲.....	انباشت و تخصیص بودجه.....
۱۰۲.....	آژانس‌های انباشت و روش‌های تخصیص.....
	مکانیسم‌های تخصیص بودجه از طریق آژانس‌های
۱۰۳.....	انباشت/خرید.....
۱۰۵.....	خرید و روابط خریدار و ارائه‌دهنده.....
۱۰۸.....	مکانیسم‌های پرداخت.....
۱۰۸.....	پرداخت برای خدمات سلامت.....
۱۱۱.....	پرداخت به پرسنل مراقبت سلامت.....
۱۱۹.....	فصل پنجم: نظام سلامت کشور مقدونیه.....
۱۱۹.....	سازمان‌دهی.....

پیشگفتار

در گزارش سازمان جهانی سلامت سال ۲۰۰۰، تأمین مالی به عنوان یکی از چهار کارکرد نظام سلامت است که با تأثیر بر کارکرد تولید منابع سلامت نقش کلیدی در ارائه خدمات سلامت دارد. در مدل چارچوب بلوک‌های سازنده نظام سلامت سال ۲۰۰۷ همین سازمان، کماکان تأمین مالی یکی از ۶ بلوک سازنده نظام سلامت می‌باشد. علاوه بر این روبرتز و همکاران در کتاب «اصول و راهبردهای سلامت: راهنمایی برای بهبود عملکرد و عدالت» با معرفی اهرم‌های کنترل در نظام سلامت از تأمین مالی به عنوان یکی از ۵ اهرم کنترل نظام سلامت نام می‌برد. از طرف دیگر تأمین مالی در دستیابی به پیامدهای نظام سلامت؛ ارتقای سلامت جامعه، پاسخ‌دهی به نیازهای غیرپزشکی جامعه و محافظت مالی در زمان استفاده از خدمات سلامت نقش مؤثری دارد.

تأمین مالی فرآیندی است که خود شامل جمع‌آوری درآمدها، تجمیع و انباشت و در نهایت خرید می‌باشد. خرید به عنوان آخرین جز فرآیند تأمین مالی خود شامل خرید منفعل و خرید راهبردی است. در خرید راهبردی، نظام سلامت به دنبال آن است تا منابع مالی جمع‌آوری و انباشت شده را به بهترین شکل ممکن برای خرید خدمات سلامت

جامعه مصرف نماید. برای این منظور باید به این سؤالات پاسخ داده شود: «چه خدماتی برای چه افرادی از چه کسانی به چه قیمتی خریداری گردد و چگونه پول آن را پرداخت شود؟»

این کتاب درصدد است تا با مطالعه تجارب نظام سلامت کشورهای با درآمد متوسط به بالا که از خرید راهبردی استفاده می‌کنند برای پاسخ به پرسش «چگونه پول خدمات سلامت پرداخت شود؟» راهنمایی برای سیاست‌گذاران نظام سلامت باشد.

امید آن است تا مطالعه این کتاب بتواند در ارتقای دانش علاقه‌مندان حوزه مدیریت نظام سلامت سهمی هرچند اندک داشته باشد. چشم‌انتظار دیدگاه‌های ارزنده خوانندگان عزیز خواهیم ماند.

دکتر علیرضا جباری

دانشیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی